

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Je nám dobře na světě

ekologické zaměření

Motto:

„Příroda může existovat bez člověka, ale lidé bez přírody ne.“

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Základní údaje	5
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	6
3.2	Životospráva.....	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	7
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění	9
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi.....	10
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4	Organizace vzdělávání.....	13
5	Charakteristika vzdělávacího programu	14
5.1	Zaměření školy	14
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	14
5.3	Metody a formy vzdělávání	15
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	16
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	17
6	Vzdělávací obsah.....	18
6.1	Principy a metody vzdělávání	18
6.2	Třídní vzdělávací program.....	19
6.3	Uspořádání témat ŠVP	21
6.4	Výchovné a vzdělávací strategie	26
6.5	Integrované bloky	29
6.5.1	Začínáme.....	29
6.5.2	Kouzlo a barvy podzimu	32
6.5.3	A co v zimě	35
6.5.4	Zaťukalo jaro	38
6.5.5	Svět patří nám.....	41
6.6	Dílní projekty a programy.....	45
7	Systém evaluace.....	46
7.1	Oblasti autoevaluace	46

7.2	Prostředky autoevaluace	47
7.3	Časový plán	47
7.4	Odpovědnosti a pravidla	47

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV 2017

MOTIVAČNÍ NÁZEV: "Je nám dobře na světě" - s ekologickým zaměřením Motto: "Příroda může existovat bez člověka, ale lidé bez přírody ne."

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: 23. mateřská škola Plzeň, Topolová 3, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Topolová 3, Plzeň, 32600

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Iva Adamová, DiS.

KONTAKT: 724 133 686,377 241 570

e-mail: adamovaiv@ms23.plzen-edu.cz,

web: www.ms23.plzen.eu

IČ: 70940738

RED-IZO: 600069150

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Plzeň-statutární město - Rada městského obvodu Plzeň 2

ADRESA ZŘIZOVATELE: Koterovská 83, Plzeň

KONTAKTY:

378 031 112 spojovatelka ÚMO 2 - Slovany

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2017

ČÍSLO JEDNACÍ: 96/2017

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2017

.....
ředitel školy

Iva Adamová, DiS.

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: v širším centru města nebo obce, v klidové zóně

Druh provozu školy: Celodenní

Kapacita školy: 51 a více (velká škola)

Počet tříd: 4 třídy - Broučci, Veverky, Kuřata, Kořata

Počet pracovníků: V naší mateřské škole máme 8 pedagogických a 6 nepedagogických pracovníků

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy:

Mateřská škola se nachází v klidném prostředí v Plzni na Slovanech.

Na budovu mateřské školy navazuje vlastní zahrada, která nabízí prostor pro pohybové a vzdělávací aktivity, včetně relaxace a je využívána větší část roku. Využíváme i dětská hřiště, lesopark Homolka a okolí řeky v bezprostřední blízkosti mateřské školy, kde umožňujeme dětem trávit dostatek času venku uprostřed přírody.

Pro rodiče je výhodou blízkost většiny prostředků hromadné dopravy- tramvaj číslo 1, trolejbus č. 10,13, autobus č.22, 29, 30, 51.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Věcné prostředí naší mateřské školy je charakteristické uspořádáním tříd, jako aktivního prostředí, dílen, heren, podporující aktivity dětí potřebné pro rozvoj všech oblastí jejich osobnosti (biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální). Jedná se o tvořivé herní činnosti, experimentaci s materiálem, pohybem, smyslovými vjemy, dramatickým vyjádřením, činnostmi podporující rozvoj poznávacích procesů – pokusy, individuální řešení pracovních listů, vizuálně – motorická cvičení, využití encyklopedií.

Je vytvořen prostor pro společná setkání, rituály, uchování osobních výtvorů, věcí. Členění prostoru zajišťuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí a nabízí prostor pro relaxaci.

Většina hraček a pomůcek je umístěna v policích, které jsou dětmi samostatně dostupné a vedou děti k samostatnosti. Děti s učiteli mají společně vytvořená pravidla pro jejich používání.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Zabezpečujeme dětem vyváženou stravu a pitný režim po celou dobu jejich pobytu v mateřské škole.

Strava je doplňovaná prvky racionální výživy.

Zajišťujeme dětem klidnou atmosféru při stolování.

Je nepřipustné nutit děti do jídla.

Na jídelníčku je denně čerstvé ovoce a zelenina, kterou si mohou děti brát již od rána.

Vedoucí školní jídelny dbá o správnou skladbu jídelníčku a kontroluje spotřební koš.

Kuchařky podávají jídlo esteticky upravené.

Děti se stravují na třídách, při jídle se snažíme dodržovat klid, pohodu, ne spěch.

Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány 3 hodinové intervaly.

K pití je po celý den k dispozici čaj, džus nebo voda.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Možnost postupné adaptace nově přichozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Adaptační program:

Aby děti zvládly vstup do mateřské školy bez výrazných problémů, nabízíme adaptační program. Rodiče mají možnost pobývat s dětmi v mateřské škole, nahlédnout do života školy, seznámit se s denním režimem, se způsobem práce pedagogů. Samozřejmostí je ohled na individuální potřeby a zájmy dítěte.

Provoz mateřské školy je od 6.00 hod. do 16.00 hodin.

Metody vlastní práce pedagogů vycházejí ze specifíků dle věku dítěte. Navazují na biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální vědomosti, dovednosti a schopnosti a dále je rozvíjejí tak, aby se děti cítily dobře a měly důvěru ve vlastní schopnosti. Aby měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy, aby byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj řeči a jazyka. Každodenní činnosti vedou k pochopení, že prostřednictvím vlastních aktivit mohou děti ovlivňovat své okolí, kde také obdrží pomoc a podporu pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují. Učitelky poskytují dostatek prostoru, času a podnětného prostředí pro spontánní činnosti a hru dětí. Vycházejí při tom z jejich přirozených potřeb a zájmů. Řízená činnost se prolíná celým dnem a je plánována učitelkou. Má stanovený cíl a prostředky a je doplněna spontánními reakcemi dětí. Rozvíjí celou osobnost dítěte a umožňuje mu utvářet si reálný obraz světa. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Ranní hry a činnosti:

Podle volby dětí, didakticky zacílené činnosti ve skupinách a individuální péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hygiena a sebeobsluha:

Potřebuje-li dítě pomoc na toaletě, při oblékání, stolování, úklidu hraček atd., může kdykoli vhodným způsobem požádat učitelku nebo provozní pracovníci. Respektujeme požadavek intimity. Postupně jsou děti vedeny při provádění hygieny a sebeobsluhy k samostatnosti, vzájemné pomoci a ohleduplnosti.

Řízená činnost:

Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální a skupinové činnosti, kterých se mají možnost zúčastnit.

Všechny aktivity jsou plánované učitelkou.

Odpolední činnosti:

Odpočinek u dětí probíhá na lehátkách. Po odpočinku následují volné činnosti dle volby dětí a možnosti zařízení (počasí apod.). Odpoledne si rodiče vyzvedávají děti od 14.30 hod.

Individuální činnosti:

Provádí učitelka formou hry s dítětem. Informuje rodiče o individuální práci a zájmu dítěte a nabízí spolupráci.

Záměr:

Snažíme se, aby poměr spontánních činností a řízených činností byl co nejvíce přizpůsoben nárokům a požadavkům dětí.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Pracovní povinnosti, úkoly a pravomoci jednotlivých zaměstnanců jsou jasně vymezeny v pracovních náplních. Každý zaměstnanec toto obdržel v písemné podobě.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost.

Naším cílem je zajistit návaznost mezi mateřskou školou a domovem dětí tak, aby vzdělání bylo postaveno na individualitě každého dítěte a podmínkách, ve kterých vyrůstá.

Každodenní setkávání s rodiči.

Informovanost na nástěnkách, fotodokumentace o dění v MŠ.

Zapojení rodičů do řešení aktuálního problému (adaptace, problémové chování dítěte, spolupráce při plnění určitého tématu, jímž právě děti žijí, atd.).

Vytvoření partnerského vztahu, umožnit vstup do vzdělávacího procesu, podílet se na tvorbě programu školy (náměty, připomínky) i na jeho hodnocení.

Zprostředkování účasti rodičů na přímých ukázkách práce s dětmi, besídkách, vystoupeních, slavnostech, den otevřených dveří. Tvořivé dílny s rodiči.

Zapojení rodičů do sponzorské či brigádnické činnosti.

1x měsíčně probíhá na třídách konzultační den pro rodiče po provozní době.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

mateřské školy

obec/město

školské poradenské zařízení

základní školy

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích

možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje

poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření 1. stupně realizuje mateřská škola.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřeba zabezpečit:

- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga
- realizace všech stanovených podpůrných opatření
- diferenciaci a individualizaci vzdělávání
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající potřebám a možnostem dítěte

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Zadává specifické úkoly dítěti.

Zajišťuje didaktické pomůcky.

Zajišťuje doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.

Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných, bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Kritéria přijetí dítěte:

KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

Kritéria pro přijetí dětí do MŠ byla vytvořena v zájmu předcházení diskriminace dětí, současně zohledňují koncepci školské politiky města.

Prioritou pro přijetí je vždy **trvalý pobyt dítěte** (u občanů EU nebo cizinců ze III. zemí místo pobytu na území obce; občané III. zemí dokládají též oprávnění k pobytu na území ČR ve smyslu § 20 odst. 2 písm. d) školského zákona) **nebo místo pobytu v MO** (prokázat lze např. nájemní smlouvou).

1. **předškoláci s trvalým pobytem v rámci MO Plzeň 2**
2. **předškoláci s trvalým pobytem v městě Plzni**
3. **MŠ navštěvuje sourozenec dítěte** (bude ji navštěvovat i po 1. 9.)
4. **věk dítěte** (bude brán zřetel na věk dětí v pořadí od nejstaršího)
5. **individuální situace dítěte**

Doložení uvedených skutečností je v zájmu zákonného zástupce.

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

Škola je poschodová. V přízemí se nachází kancelář ředitelky, kancelář vedoucí školní jídelny, šatny dětí, šatna zaměstnanců a školní kuchyně se skladem potravin.

V 1. patře jsou 2 třídy s kapacitou 50 dětí, společná přípravná kuchyňka a knihovna.

Ve 2. patře jsou 2 třídy s kapacitou 50 dětí, společná přípravná kuchyňka a metodický kabinet.

V suterénu je prádelna se sušárnou a mandlovnou.

V zadní části budovy je keramická a výtvarná dílna s pecí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naším cílem je položit kvalitní základ pro optimální rozvoj osobnosti dítěte. Vytvářet pro děti prostředí, kam se budou těšit a odkud budou odcházet s vědomím, že každý má ve společnosti své místo a je jedinečnou bytostí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavní koncepční záměry programu „Je nám dobře na světě“:

- vycházet z filosofie naší školy „Soužití člověka s přírodou“
- vytvářet citovou jistotu dítěte založenou na dostatečném prostoru pro dítě, individuálním přístupem ke každé zvláštnosti dítěte, úzkou spoluprací s rodiči
- umět se radovat z úspěchu, ale umět přijmout i neúspěch
- dostatečným pobytem venku, přirozeným pohybem, zařazováním zdravotních cviků, plaveckým výcvikem a otužováním vzduchem přispívat k rozvoji zdravého tělesného vývoje dítěte a předcházení vzniku vadného držení těla, neurózám
- vést děti k samostatnosti, schopnosti rozhodnout se, přijmutí odpovědnosti, k rozvoji logického myšlení, k aktivnímu jazykovému projevu
- vážit si zdraví, veškerého života a aktivně se podílet na ochraně životního prostředí
- respektovat rovnocenné postavení, nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován
- tvořit základy pro celoživotní učení

Filozofie ŠVP:

Jeho cílem je položit kvalitní základ pro optimální rozvoj osobnosti dítěte. Vytvářet takové prostředí, kam se budou děti těšit a odkud budou odcházet s vědomím, že každý má ve společnosti své místo a je jedinečnou bytostí.

ŠVP je dokument otevřený, a umožňuje pedagogům pracovat samostatně a tvořivě. Lze realizovat vlastní nápady a zkušenosti. Plán lze doplňovat a dotvářet, a to zejména na základě evaluační činnosti.

Naším cílem je **respektovat individuální potřeby** dítěte a prostřednictvím různých metod a forem práce jim vytvářet **pocit pohody, souladu a harmonie**. Chceme, aby děti v průběhu předškolního vzdělávání dosáhly takových návyků, dovedností a postojů, které by jim umožnily **dobrý start do další životní etapy**.

Cílem tohoto programu je vypěstovat u dětí úctu ke stáří a respekt k jedincům jiného etnika. Za velmi důležité považujeme také výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu a k uvědomění si hodnoty svého zdraví. Vedeme děti k postoji, že všichni jsme si rovni a každý má ve společnosti své uplatnění a je jedinečnou osobností. Program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého dítěte ve prospěch jeho maxima. Naším cílem je nastavení pozitivních podmínek pro vzdělávání všech dětí. Cílem je získat u dětí pocit, že školní prostředí je pro ně podnětné a bezpečné.

Chceme vycházet především z pohádek, povídek a další literatury, která je dnes vlivem přetechizovaného světa tak trochu opomíjena. Vždyť v knihách je uložena moudrost našich předků. Prostřednictvím pohádek budeme učit děti naslouchat, dívat se kolem sebe, objevovat, srovnávat a uvědomovat si **základní lidské hodnoty**.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Základem je vytvoření **p o h o d y** v naší mateřské škole. Respektujeme každodenní potřeby dětí, zvláštní potřeby věku, i jeho individuální a specifické projevy.

Hlavní naší činností je **h r a**. Je to výrazná seberozvíjející činnost pro svoji spontánnost. Rozvíjí všechny schopnosti předškolního dítěte. Dítě se cítí ve hře bezpečně a efektivně se učí a získává nové zkušenosti. Ze hry dítěte můžeme soudit, jak si bude počínat v jiných, vývojově pozdějších činnostech. Podoba hry se během vývoje mění, dítě předškolního věku projde několika stádii. Kromě základních her má velký význam hra kooperativní, kterou často vybíráme pro splnění společného, všemi žádaného cíle. Dalšími metodami jsou hry simulační, kdy si hrajeme jako, situační, kdy hrou řešíme problém v navozené situaci, inscenační, kdy si hrajeme dle předlohy smyšlených příběhů, klasických příběhů a pohádek, básniček nebo říkadel. Tyto hry je vhodné předkládat metodou tvořivých dramatických činností nebo dramatizací.

Jmenované druhy her nabízíme dle potřeby v individuální, skupinové nebo frontální formě, vždy však s ohledem na individualitu dítěte. Jen tak jsme schopny zajistit učení dítěte na základě prožitku a získaných zkušeností, formou, která mu bude vyhovovat.

Prostředky ke správnému rozvoji hry:

- pozorování jednotlivých dětí při hře s cílem poznávat stádium jejich vývoje
- dostatek funkčních a estetických hraček, předmětů ke hraní
- bezpečné prostředí odpovídající potřebám hry
- oblečením, které nebrání hře
- dostatek prostoru
- dostatek času hrát si a hru dokončit, mít možnost ve hře pokračovat, produkty hry na čas uchovat
- napomáhat hře volbou a navozováním situací, které podnítl začátek, popřípadě průběh hry

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Při vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami zahrnujeme do všech vzdělávacích činností všechna přiznaná podpůrná opatření. ŠVP je podkladem pro zpracování pro podpůrné opatření prvního stupně - PLPP (zpracováváme samostatně).

PLPP - vypracují pedagogové ze třídy, do které dochází dítě s problémy a obtížemi v chování, vzdělávání. V plánu stručně popisují, kde má dítě problémy, jaké zvolí postupy a metody práce. Průběžně jsou zaznamenávány výsledky a úspěchy. Po 3 měsících, pokud nedochází k očekávanému zlepšení, doporučuje škola zákonnému zástupci dítěte návštěvu školského poradenského zařízení (PPP, SPC).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Při vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami zahrnujeme do všech vzdělávacích činností všechna přiznaná podpůrná opatření. ŠVP je podkladem pro zpracování pro podpůrné opatření od druhého stupně - IVP (zpracovává speciální pedagog na základě doporučení ŠPZ).

V plánu je stručně popsáno, kde má dítě problémy, jaké jsou zvoleny doporučené postupy a metody práce. Průběžně jsou zaznamenávány výsledky a úspěchy. Minimálně 1x za rok je zákonný zástupce písemně informován o výsledcích vzdělávání svého dítěte.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role.

Nejvíce využíváme učení nápodobou, situační učení, vlastní prožitek a především hru.

Často opakujeme činnosti, zachováváme pravidelné rituály.

Citlivě nabízíme střídání nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponecháváme co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Věcné podmínky

- dostatečný prostor pro hru a další činnosti
- dostatek hracích a pracovních koutků – výtvarný, čtenářský, dílna, možnost experimentovat, dostatek kvalitních hraček a pomůcek
- možnost podílet se svými výtvary na výzdobě školy
- dostatečná vybavenost školy a školní zahrady tělovýchovným nářadím
- všechny vnitřní a venkovní prostory musí splňovat bezpečnostní a hygienické normy
- dostatek dětské literatury
- dostatek odborné literatury pro pedagogy

Psychosomatické podmínky

- děti se musí cítit bezpečně a spokojeně
- umožňujeme dětem adaptovat se na nové prostředí
- rovnocenné postavení všech, nikdo není zvýhodňován ani znevýhodňován
- pravidelnost řádu – děti si postupně stanovují vlastní pravidla chování a jednání – kontrolují jejich dodržování (viz příloha Pravidla pro vzájemné porozumění a přátelství)
- jasné a srozumitelné pokyny

Hygienické podmínky

- dostatečné větrání
- udržováním vhodného mikroklimatu
- čistotu prostředí zajišťují pí uklízečky
- čištění koberců a malování

Životospráva

- dětem musí být poskytnuta plnohodnotná a vyvážená strava
- jsou zařazovány receptury zdravé výživy
- dostatek ovoce a zeleniny
- celodenní pitný režim

Celoroční projekty

Školní program je doplněn celoročními projekty, které mají napomoci ekologické výchově dětí a plní se průběžně po celý rok

Ptáci naší zahrady

- celoroční starost o ptáky na naší zahradě – péče o budky, doplňování krmení především v zimním období
- zmapování, jaké druhy ptáků žijí na naší zahradě, kdo zůstane přes zimu, kdo se na jaře vrátil
- pozorování veverek na zahradě školy

Pomáháme našim lesům

Tento projekt se zaměřuje na sběr papíru.

Stromy pomáhají lidem. Vytváří kyslík, který vdechujeme ze vzduchu, dřevo využíváme ke stavbě domů, nábytku, hraček apod. Také papír se vyrábí ze dřeva. Abychom ušetřili co nejvíce stromů, můžeme šetřit starý papír, který se dá znovu použít na výrobu nového. Chceme, aby každý ve škole věděl, že papírem se musí šetřit.

Třídění odpadu

Na každé třídě jsou k dispozici kontejnery na třídění odpadu.

6.2 Třídní vzdělávací program

Hlavní koncepční záměry programu „Je nám dobře na světě“:

Projekt se zaměřuje na poznávání přírody, ochranu životního prostředí a zdravý životní styl. Klademe důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na její pozorování a poznávání praktickou

činností. Vedeme děti k ekologickému myšlení a jednání na základě vlastních prožitků a zkušeností. Tyto prožitky jsou pak hlubší a trvalejší. Děti získávají dobrý vztah ke všemu živému i neživému, ale i k sobě samému. Chceme vychovávat děti, které budou připraveny na vstup do základní školy, budou zvědavé, budou se chtít učit .

Pobyt v přírodě, sportovní a pohybové aktivity, zdravá výživa mají pomoci dětem vytvářet zdravé životní návyky a postoje, které ovlivní jejich fyzickou a psychickou kondici. Děti získávají poznatky o tom, co jejich tělu prospívá a škodí.

Dílčí záměry našeho programu jsou rozčleněny do různých období, ve kterých budeme pracovat s tématy. Témata jsou dětem blízká, jsou odvozena z přirozeného cyklu ročních období, z přírodních i společenských situací s nimi spojenými a bezprostředně souvisí s každodenní realitou života dítěte. Děti jsou vedeny k vnímání skutečnosti v přirozených souvislostech, aby se rozvíjela celá osobnost dítěte (fyzické, psychické i sociální kompetence).

Vzdělávání na základě integrovaných tématických celků představuje model přímé výchovné práce s dětmi, který nejlépe odpovídá přirozené mentalitě a vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku.

V programu se zabýváme rozšířením běžných činností v MŠ o činnosti zaměřené na rozvoj smyslu pro kamarádství, soucítění, spolupráci, sebepoznání, lepší komunikaci. Respektujeme individualitu každého dítěte, jeho zvláštnosti, schopnosti dětí, hledání společného řešení, respektování pravidel, respektování druhého. Chceme vytvořit prostředí bezpečí a porozumění.

Hlavní cíle programu:

1. Poznávat přírodu

Osvojit si jednoduché poznatky o přírodě a přírodních jevech, porozumět tomu, že se všechno kolem nás mění, vyvíjí, proměňuje.

2. Ochrana životního prostředí

Učit se, že o životní prostředí je nutné pečovat. Snažit se být ohleduplný ke svému okolí. Uvědomit si, že to, jak žiji, ovlivňuje moje zdraví a prostředí kolem nás.

3. Zdravý životní styl

Učit děti zdravým životním návykům a postojům. Co nejvíce podporovat tělesnou a pohybovou zdatnost pobytem v přírodě, sportováním, otužováním a zdravou výživou.

Vědět, co tělu škodí a co prospívá.

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Jednotlivá témata jsou společná pro všechny třídy mateřské školy. Na jednotlivých třídách jsou rozpracována do třídních programů. Každá třída si tvoří vlastní podtémata, ve kterých přihlíží věku dětí, jejich schopnostem, individuálním potřebám.

Témata nejsou pevně časově omezena. Jejich časovou délku určuje zájem dětí, aktuální dění v mateřské škole. Jsou dostatečně široká, aby poskytovala podněty k činnostem. Pí učitelky pak mohou reagovat spontánně na reakce dětí, změny počasí apod.

V každodenních činnostech se pak opakují a dodržují určité pravidelné rituály – např. při zahájení činností – komunitní kruh, oslava narozenin apod.

Klíčová témata:

Začínáme

Téma umožňuje dětem adaptovat se na nové prostředí, odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých.

Hlavním cílem je seznámení s prostředím školy, rozvoj základních společenských návyků ve styku s dětmi i dospělými v mateřské škole, začlenění do třídy, seznámení se společnými pravidly, rozvíjení pocitu sounáležitosti, rozvíjení pozitivních citů k sobě i okolí, rozvoj schopnosti ovlivňovat vlastní situaci.

zdravé sebevědomí

- zaujímat vlastní názory a postoje
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- přijímat úspěch i neúspěch
- prožívat radost ze zvládnutého

rodinné zázemí

- poznávat sebe sama – sebevědomí, sebedůvěra, osobní spokojenost
- posilovat prosociální chování k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)

kamarádství

- respektovat předem daná pravidla
- přijímat zdůvodněné povinnosti
- ovládat svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- být citlivý ke svému okolí

uspokojování životních potřeb

- pozitivní vztah ke světu
- respektování základních potřeb
- ochrana před nebezpečím

Kouzlo a barvy podzimu

Téma je svým ekologickým zaměřením odkazem pro budoucnost – přímým pozorováním přírody živé i neživé vytváří u dětí pozitivní vztah, potřebu, že přírodu musíme chránit. V jednotlivých tématech se děti seznamují s přírodou v lese, na poli, zahradě, vodou v řece, rybnících, potocích, koloběhem vody v přírodě, počasím, jednotlivými ročními obdobími – plody, rostlinami, zvířaty.

Patří sem také získávání hygienických a zdravotně preventivních návyků.

elementární poznatky o přírodě

- osvojování si nových poznatků o světě
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- experimentování
- změny způsobené lidskou činností – mohou chránit, ale i ublíží

smyslové vnímání

- užívání všech smyslů
- vytváření citových vztahů k okolí

rozvoj řečových schopností

poznávat hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím

- uvědomění si vlastní identity
- sebedůvěra
- zdravé životní návyky
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým

A co v zimě

Téma seznamuje, v rozsahu dětských možností, s kulturním dědictvím a jeho hodnotami. Nutí nás přemýšlet o důležitosti rodiny - nemyslím jen na své vlastní pohodlí, ale i na druhé – ne každý se má dobře tak jako já. Objevuje krásu zimní přírody, radost ze zimních sportů. Rozvíjí smyslové vnímání, učí děti, jak si chránit své zdraví – vliv počasí. Upozorňuje na život zvířat v zimě.

lidové tradice

- radost z obdarování
- život v rodině a vztahy uvnitř
- vánoční zvyky
- zdravé životní návyky a postoje
- podílet se na společném životě a činnostech v MŠ

zimní příroda

- experimentovat se sněhem a ledem
- zimní sporty
- ochrana zdraví – prevence úrazů

Zatukalo jaro

Téma přibližuje dětem objevování rozmanitosti světa, jarní přírody. Umožňuje poznávat lidové zvyky a tradice. Klade otázky a odpovědi.

Probouzí zájem a zvědavost, posiluje radost z objeveného.

pocit sounáležitosti a prožití tradic

- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, dramatických)
- posiluje prosociální chování

otázky a hledání odpovědi

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví v pohybových činnostech
- bezpečnost v silničním provozu
- podpora zdraví, rozvoj estetického vkusu

Svět patří nám

Téma podporuje multikulturní výchovu. Vytváří u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, společností, planetou Zemí.

existence ostatních kultur a národností

- vytvářet prosociální postoje (tolerance, respekt, přizpůsobivost)
- připravovat se na život v multikulturní společnosti
- uvědomění si vlastní identity
- získávání sebedůvěry

vyjádřit pocity, dojmy a prožitky

- rozvoj komunikativních dovedností
- získávání sebevědomí (i neúspěch patří k životu)

- kam patřím, odkud pocházím

změny způsobené lidskou rukou mohou chránit, zlepšovat, ale i ničit

- rozhodovat o svých činnostech
- řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- ekologicky motivované aktivity

6.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
kompetence k učení	<p>- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých-pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí</p>
kompetence k řešení problémů	<p>- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělých- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a</p>

Výchovné a vzdělávací strategie	
	iniciativou může situaci ovlivnit- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
komunikativní kompetence	- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
sociální a personální kompetence	- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem- chápe, že nespravedlnost,

Výchovné a vzdělávací strategie	
	ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
činnostní a občanské kompetence	<p>- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřen aktuálnímu dění chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu chápe potřebu je zachovávat- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)Úroveň kompetencí, obecně dosažitelná předškolním dítětem, vyjadřuje očekávanývzdělávací přínos předškolního vzdělávání, tedy to, čím může mateřská škola přispět k výbavě dítěte pro celoživotní učení dříve, než dítě zahájí povinné školní vzdělávání. Soubor klíčových kompetencí je ve svém celku ideálem, k němuž většina dětí nedospěje a dospět nemůže. To ani není smyslem jejich formulování. Soubor klíčových kompetencí nabízí pedagogům poměrně jasnou představu, kam směřovat, o čem usilovat. Slouží především k vymezení odpovídajícího vzdělávacího obsahu jako prostředku k jejich vytváření (na úrovni rámcové, popř. i školní).</p>

6.5 Integrované bloky

6.5.1 Začínáme

Název integrovaného bloku	Začínáme
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Téma umožňuje dětem adaptovat se na nové prostředí, odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých. Hlavním cílem je seznámení s prostředím školy, rozvoj základních společenských návyků ve styku s dětmi i dospělými v mateřské škole, začlenění do třídy, seznámení se společnými pravidly, rozvíjení pocitu sounáležitosti, rozvíjení pozitivních citů k sobě i okolí, rozvoj schopnosti ovlivňovat vlastní situaci. zdravé sebevědomí- prožívat radost ze zvládnutého- zaujímat vlastní názory a postoje- vyjádřit souhlas i nesouhlas- přijímat úspěch i neúspěch rodinné zázemí- poznávat sebe sama – sebevědomí, sebedůvěra, osobní spokojenost- posilovat prosociální chování k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině) kamarádství- respektovat předem daná pravidla- přijímat zdůvodněné povinnosti- ovládat svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci- být citlivý ke svému okolí spokojování životních potřeb- pozitivní vztah ke světu- respektování základních potřeb- ochrana před nebezpečím

Začínáme	vzdělávání
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence
Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
DT - Postavíme se zpříma a umíme správné držení těla po dobu vnější kontroly	Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
DT - Pečujeme o osobní hygienu, samostatně zvládneme pravidelné běžné denní úkony	Starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat apod.)
DT - Postaráme se o své osobní věci, o hračky a pomůcky	Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem. Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
JŘ - Známe většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělíme svoje jméno, jména rodičů, kamarádů, učitele, rozumíme většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů)	Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti

Začínáme	vzdělávání	
JŘ - Sledujeme a umíme zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávíme samostatně, věcně správně, popř. dokážeme odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat		Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních příběhů Prohlížení a čtení knížek
JŘ - Máme přiměřenou bohatou slovní zásobu, aktivně uplatňujeme osvojená slova v řeči, používáme větší množství slovních obrátů, správně pojmenováváme věci a jevy ve svém okolí		Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků příběhů, vyprávění podle skutečnosti i obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
PS - Jednoduchý problém vyřešíme samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradíme, postupujeme podle pokynů a instrukcí		Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant. Společná tvorba třídních pravidel
SCV - Přijímáme pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (víme, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do mš)		Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
SCV – Umíme se rozhodnout o svých činnostech (samostatně se rozhodujeme, co uděláme, jak se zachováme, i o tom, co neuděláme, co odmítneme, čeho se neúčastníme)		Činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních. Hry na téma rodiny, přátelství Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
SCV - Uplatňuje své přání, obhajujeme svůj názor		Činnosti vedoucí k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních. Hry na téma rodiny, přátelství Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
DD - Aktivně komunikujeme s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávíme, povídáme, posloucháme, nasloucháme druhému)		Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým. Aktivity podporující sblížení dětí
DD - Všímáme si, co si druhý přeje či potřebuje		Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, schopnosti vyřešit vzájemný spor atd.
DSp - Zdravíme se s dětmi i dospělými, poprosíme, požádáme, poděkujeme, rozloučíme se, vyslechneme sdělení, střídáme se v komunikaci		Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
DSp - Orientujeme se v rolích a pravidlech různých společenských skupin a umíme jim přizpůsobit své chování		Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojení si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
DSp - Navazujeme s dětmi vztahy, máme ve skupině své kamarády, udržujeme a rozvíjíme s nimi přátelství		Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku /zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
DSv - Orientovat se ve školním prostředí, vyznat		Přirozené pozorování blízkého prostředí a život v

Začínáme	vzdělávání	
se v blízkém okolí		něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí
DSv – Všimáme si nepořádku a škod, dbáme o pořádek a čistotu, staráme se o rostliny, zvládáme drobné úklidové práce, nakládáme vhodným způsobem s odpady, chápeme význam třídění odpadu, chráníme přírodu v okolí, živé tvory apod.		Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o životní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
DSv – Jsme citlivé k přírodě		Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o životní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
DSv – Spoluvytváříme pohodu prostředí (cítíme se spokojeně a bezpečně)		Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o životní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

6.5.2 Kouzlo a barvy podzimu

Název integrovaného bloku	Kouzlo a barvy podzimu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Téma je svým ekologickým zaměřením odkazem pro budoucnost – přímým pozorováním přírody živé i neživé vytváří u dětí pozitivní vztah, potřebu, že přírodu musíme chránit. V jednotlivých tématech se děti seznamují s přírodou v lese, na poli, zahradě, vodou v řece, rybnících, potocích, koloběhem vody v přírodě, počasím, jednotlivými ročními obdobími – plody, rostlinami, zvířaty. Patří sem také získávání hygienických a zdravotně preventivních návyků. elementární poznatky o přírodě- osvojování si nových poznatků o světě- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti- experimentování- změny způsobené lidskou činností – mohou chránit, ale i ublížitmyslové vnímání- užívání všech smyslů- vytváření citových vztahů k okolí- rozvoj řečových schopnostípoznávat hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím- uvědomění si vlastní identity- sebedůvěra- zdravé životní návyky- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým

Kouzlo a barvy podzimu	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy IB		Vzdělávací nabídka
DT - Pohybujeme se bezpečně ve skupině dětí a to ve třídě i na zahradě. Běháme, skákáme, udržíme rovnováhu na jedné noze		Činnosti pohybové, relaxační i odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu ve třídě. Jednoduché pohybové hry motivační
DT - Pracujeme se stavebnicemi a skládkami		Aktivity běžného dne např.stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, vázat uzel
DT - Známe základní zásady zdravého životního stylu a faktory poškozující zdraví, včetně návykových látek		Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků např. znát pozitivní účinky pohybu a sportu, hygieny, vitamínů, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě...
JŘ - Dodržujeme pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň, např. nasloucháme druhým, vyčkáme, až druhý dokončí myšlenku, zformulujeme otázku, samostatně a smysluplně odpovíme na otázku, komentujeme zážitky a aktivity, posuzujeme slyšené		Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým)
JŘ - Máme přiměřeně bohatou slovní zásobu, osvojená slova aktivně uplatňujeme v řeči, používáme větší množství slovních obrátů, správně určujeme a pojmenováváme věci a jevy		Samostatný slovní projev na určité téma Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

Kouzlo a barvy podzimu	vzdělávání	
ve svém okolí		
JŘ – Dorozumíme se verbálně i nonverbálně (např.používáme gesta, udržíme oční kontakt, reagujeme správně na neverbální kontakty)		Samostatný slovní projev na určité téma Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
JŘ - Používáme jednoduchá souvětí, vyjádříme myšlenku, nápad, mínění, popíšeme situaci, událost, vyjadřujeme svoje pocity, prožitky		Samostatný slovní projev na určité téma Prohlížení a „čtení“ knížek.
JŘ – Poznáme a najdeme k sobě slova, která se rýmují, doplníme chybějící slovo rýmu		Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti. Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
PS - Soustředěně posloucháme pohádku, hudební skladbu, divadelní hru, nenecháme se vyrušit – neodbíháme od činnosti, pracujeme v klidu		Cvičení koncentrace pozornosti – smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti
PS - Rozlišujeme a používáme základní prostorové pojmy (např.dole, nahoře, uprostřed, nad, pod, za, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užíváme		Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině i v čase
PS - Verbalizujeme myšlenkové pochody, přemýšlíme nahlas, popíšeme, jak problém či situaci řešit (např.jak staví stavbu, skládá puzzle)		Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
PS - Tvořivě využíváme přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentujeme s materiály, poznáváme a využíváme výrazové možnosti		Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní.)
PS – Vyjadřujeme fantazijní představy		Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní.)
PS – Vyjadřujeme vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii		Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní.)
PS – Rozlišujeme základní časové údaje, uvědomujeme si plynutí v čase (např.noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)		Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině i v čase
PS – Rozlišujeme roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky		Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině i v čase
SCV - Reagujeme přiměřeně dané situaci (odmítáme agresí, přijímáme vzor společenského chování, umíme se podřídit)		Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontroly a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
SCV - Soustředíme se na činnost a dokončíme ji. Odložíme splnění osobních přání na pozdější dobu		Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
SCV – Projevujeme se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáháme druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)		Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané

Kouzlo a barvy podzimu	vzdělávání	
		pohlavními rozdíly, věkem, jazykem) a v čem jsou si podobní Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
DD - Respektujeme dospělého, komunikujeme s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)		Aktivita podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy dítě x dospělý, úcta ke stáří)
DD – Bráníme se projevům násilí jiného dítěte (nenecháme si ubližovat, nenecháme se šidit, bráníme se posmívání, ohradíme se proti tomu)		Aktivita podporující sblížení dětí, hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
DD – Obracíme se na dospělého o pomoc, radu atd.		Aktivita podporující sblížení dětí, hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
DD – Nepříjemný kontakt a komunikaci dokážeme odmítnout		Aktivita podporující sblížení dětí, hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
DD – Respektujeme rozdílné schopnosti		Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
DD – Spoluvytváříme prostředí pohody		Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
DD – Cítíme sounáležitost s ostatními		Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
DSp - Chápeme podstatu hry a její pravidla, dodržujeme pravidla her a jiných činností, hrajeme spravedlivě, nepodvádíme, umíme i prohrávat		Aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
DSp - Zobrazujeme objekty reálné a fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)		Tvůrčí činnosti výtvarné podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
DSp – Cítíme se plnohodnotnými členy skupiny		Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námetové hry, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
DSv - Máme poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkáváme, co kolem sebe vidíme, co prožíváme, co nám bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích)		Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, péstitelské činnosti, činnosti k péči o školní zahradu a blízké okolí
DSv - Uvědomujeme si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí		Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě

6.5.3 A co v zimě

Název integrovaného bloku	A co v zimě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Téma seznamuje, v rozsahu dětských možností, s kulturním dědictvím a jeho hodnotami Nutí nás přemýšlet o důležitosti rodiny - nemyslím jen na své vlastní pohodlí, ale i na druhé – ne každý se má dobře tak jako já. Objevuje krásu zimní přírody, radost ze zimních sportů. Rozvíjí smyslové vnímání, učí děti, jak si chránit své zdraví – vliv počasí Upozorňuje na život zvířat v zimě. lidové tradice- radost z obdarování- život v rodině a vztahy uvnitř- vánoční zvyky- zdravé životní návyky a postoje- podílet se na společném životě a činnostech v MŠ zimní příroda- experimentovat se sněhem a ledem- zimní sporty- ochrana zdraví – prevence úrazů- živá příroda- vnímat a rozlišovat všemi smysly

A co v zimě	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka	
DT - Přizpůsobujeme či provádíme jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů. Doprovázíme pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při rytmických činnostech)	Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti	
DT - Pojmenováváme viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)	Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků	
DT – Známe základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování)	Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí, příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků	
JŘ - Sledujeme a zachycujeme hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávíme samostatně, věcně správně, popř. dokážeme odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat	Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek či příběhů	
JŘ – Dodržujeme pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. nasloucháme druhým, vyčkáme až druhý dokončí myšlenku, sledujeme řečníka i obsah, dokážeme zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovídáme na otázku, komentujeme zážitky a aktivity, posuzujeme slyšené)	Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace, hry se slovy	

A co v zimě	vzdělávání	
JŘ – Chápeme jednoduché vtipy		Společné chvílky nad knihou, poslech vtipných příběhů, pohádek, básní
JŘ – Poznáme a vyhledáme slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)		Prohlížení a „čtení“ knížek, hry se slovy s využitím obrazového materiálu
PS - Rozlišujeme zvuky a známé melodie, rytmus, rozlišit známé chutě a vůně i zápachy, rozlišujeme hmatem vlastnosti předmětu		Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a konkrétními předměty
PS – Odhalíme podstatné i nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat		Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a konkrétními předměty
PS - Zapamatujeme si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukuje je, přijmeme jednoduchou dramatickou úlohu		Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné i pojmové)
PS - Orientujeme se v číselné řadě 1-10, vyjmenujeme ji, porovnáme, že 5 je více než 4, chápeme číslo jako počet prvků		Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství) a jejich smysluplné praktické aplikaci
PS - Projevujeme zájem o nové věci, dotazujeme se při nepochopení, zkoušíme, experimentujeme		Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
SCV - Snažíme se uplatnit své přání, obhajujeme svůj názor		Činnosti nejrůznějšího zaměření vyjadřující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
SCV - Odhadneme, na co stačíme, uvědomujeme si, co nám nejde, co je pro nás obtížné		Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city) a v čem jsou si podobní
SCV - Přirozeně projevujeme radost z poznání a zvládnutého (radujeme se, že umíme píseň, básničku, ukazujeme obrázek, předvádíme taneček, výrobek)		Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad) úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
SCV – Přijímáme povinnost, soustředíme se na činnost a samostatně ji dokončíme		Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
DD - Vyhledáváme partnera pro hru, domlouváme se, rozdělujeme a měníme herní role, hru rozvíjíme a obohacujeme		Společenské hry, společné zaměření nejrůznějšího zaměření
DD - Obhajujeme svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímáme také názor druhého, dohodneme se na kompromisním řešení		Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat sebe i druhého
DD – Respektujeme dospělého, komunikujeme s		Aktivity podporující sblížení dětí, společenské

A co v zimě	vzdělávání	
ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)		hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
DD – Chápeme a respektujeme názory jiného dítěte, domlouváme se, vyjednáваме		Aktivity podporující sblížení dětí, společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
DSp - Rozlišujeme společensky nežádoucí chování, vnímáme, co je lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy		Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě. Umět si obhájit své chování, umět odsoudit špatné chování ve svém okolí
DSp - Vyjadřujeme se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností		Tvůrčí činnosti hudební, hudebně pohybové, dramatické
DSp – Chápeme podstatu hry a její pravidla, dodržujeme pravidla her a jiných činností, hrajeme spravedlivě, nepodvádíme, umíme i prohrávat		Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
DSp – Rozumíme běžným projevům emocí a nálad (např. vnímáme, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)		Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování. Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
DSv - Zajímáme se, co se v okolí děje, všímáme si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentujeme, přizpůsobujeme oblečení. Rozlišení pocitu chladu a tepla		Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
DSv - Máme poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijímáme tradici oslav		Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad tématem, vyprávění, poslech, objevování), následná praktická část

6.5.4 Zaťukalo jaro

Název integrovaného bloku	Zaťukalo jaro
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Téma přibližuje dětem objevování rozmanitosti světa, jarní přírody. Umožňuje poznávat lidové zvyky a tradice. Klade otázky a odpovídi. Probouzí zájem a zvědavost, posiluje radost z objeveného. pocit sounáležitosti a prožití tradic- přípravy a realizace společných zábav a slavností- rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, dramatických)- posiluje prosociální chování otázky a hledání odpovědí- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví v pohybových činnostech- bezpečnost v silničním provozu- podpora zdraví- rozvoj estetického vkusu

Zaťukalo jaro	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy IB		Vzdělávací nabídka
DT - Pohybujeme se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. na zahradě, v lese)		Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách venku, pohybových činnostech a dopravních situacích)
DT - Upřednostňujeme užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje		Konstruktivní a grafické činnosti. Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
DT - Známe základní zásady zdravého životního stylu		Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
JŘ - Používáme jednoduchá souvětí, vyjádříme myšlenku, nápad, mínění, popíšeme situaci, událost, vyjádříme svoje pocity, prožitky		Vyprávění toho, co dítě zažilo, slyšelo, shlédlo
JŘ – Graficky napodobujeme symboly, tvary, čísla, písmena		Grafomotorické činnosti, využití interaktivní tabule
JŘ – Vyčleníme hlásku na počátku a konci slyšeného slova		Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, písmen, slyšeného
JŘ – Sledujeme a zachytíme hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávíme samostatně, věcně správně, popř. dokážeme odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat		Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů. Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo.
JŘ – Rozlišujeme krátké i dlouhé samohlásky		Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
JŘ – Vyslovujeme všechny hlásky správně a		Přednes, recitace, dramatizace, zpěv

Začíná jaro	vzdělávání	
mluvíme zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládáme sílu i intonaci hlasu		
PS - Rozlišujeme tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy, barvy složené, další barevné kvality (odstíny) a vlastnosti objektů (např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky)	Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických jevů i objektů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování	
PS – Zaregistrujeme změny ve svém okolí (všimneme si a rozpoznáme, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)	Konkrétní operace s materiálem, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.	
PS – Rozpoznáme odlišnosti v detailech	Konkrétní operace s materiálem, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.	
PS – Odhalíme podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat	Konkrétní operace s materiálem, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností.	
SCV - Projevujeme se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáháme druhým (např. kamarádům, mladším, slabším)	Cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a sebeovládání	
SCV - Umíme to, co prožíváme vyjádřit slovně, výtvarně, pohybově, mimikou, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací	Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)	
SCV – Přirozeně projevujeme radost z poznání a zvládnutého (radujeme se, že umíme píseň, básničku, ukazujeme obrázek, předvádíme taneček, výrobek)	Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu	
SCV – Rozhodujeme sami sobě (o svém chování)	Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních	
SCV – Umíme se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodujeme, co uděláme, jak se zachováme, i o tom, co neuděláme, co odmítneme, čeho se neúčastníme)	Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních	
DD - Respektujeme rozdílné schopnosti, důvěřujeme vlastním schopnostem, cítíme sounáležitost s ostatními, nabídneme pomoc	Hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých	
DD – Chápeme a respektujeme názory jiného dítěte, domlouváme se, vyjednáváme	Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého. Aktivity podporující sblížení dětí	
DD – K mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chováme citlivě a ohleduplně (neposmíváme se, pomáháme mu, chráníme ho)	Hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého. Aktivity podporující sblížení dětí	
DSp - Ve styku s dětmi i dospělými pozdravíme, poprosíme, požádáme, poděkujeme, rozloučíme se, vyslechneme sdělení, střídáme se v komunikaci	Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování	
DSp – Dodržujeme společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole	Různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem	

Začíná jaro	vzdělávání	
		spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
DSp – Respektujeme rozdílné schopnosti		Různorodé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
DSv - Známe, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, sucho, mrazy – co může ohrožovat zdravé životní prostředí		Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (louka, park, les)
DSv - Víme, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje, běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímáme jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobujeme		Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

6.5.5 Svět patří nám

Název integrovaného bloku	Svět patří nám
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Téma podporuje multikulturní výchovu. Vytváří u dětí povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, společností, planetou Zemí. existence ostatních kultur a národností- vytvářet prosociální postoje (tolerance, respekt, přizpůsobivost)- připravovat se na život v multikulturní společnosti- uvědomění si vlastní identity- získávání sebedůvěryvyjádřit pocity, dojmy a prožitky- rozvoj komunikativních dovedností- získávání sebevědomí (i neúspěch patří k životu)- kam patřím, odkud pocházímzměny způsobené lidskou rukou mohou chránit, zlepšovat, ale i ničit- rozhodovat o svých činnostech- řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci- rozvoj kooperativních dovedností- ekologicky motivované aktivity

Svět patří nám	vzdělávání
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence
Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
DT - Pohybujeme se dynamicky po delší dobu (např. běháme při hře 2min. a více)	Smyslové a psychomotorické hry (hry na tělo, tleskání, dupání, základy správného dýchání – relaxační činnosti)
DT – Víme, jak se vyhnout nebezpečí (jsme opatrné, obezřetné, víme, kam se v případě potřeby obrátíme o pomoc, koho přivoláme)	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
DT – Projevujeme bezpečný odstup vůči cizím osobám	Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
DT – Pracujeme se stavebnicemi, skládkami (stavíme z kostek, navlékáme korálky, skládáme mozaiky)	Smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní a grafické činnosti a hudební a hudebně pohybové činnosti
DT – Napodobíme základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena	Smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní a grafické činnosti a hudební a hudebně pohybové činnosti
DT – Zacházíme správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)	Smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní a grafické činnosti a hudební a hudebně pohybové činnosti
JŘ – Zapamatujeme si pohádku, děj, příběh, a přečteme si ho	Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
JŘ – Zapamatujeme si krátká říkadla, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukuje je	Přednes, recitace, dramatizace, zpěv

Svět patří nám	vzdělávání	
je, přijmeme jednoduchou dramatickou úlohu		
JŘ – Rozpoznáme některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. známe některé číslice, písmena, dopravní značky)		Prohlížení a čtení knížek. Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
JŘ – Chápeme význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředí, známe význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)		Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (piktogramy, značky, symboly, obrazce)
JŘ – Sledujeme očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenujeme objekty zleva doprava, vyhledáme první a poslední objekt ve skupině, vedeme čáru zleva doprava, shora dolů		Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
PS - Chápeme jednoduché souvislosti, nacházíme znaky jednotné i rozdílné, porovnáváme, dle společných či rozdílných znaků (např. vybíráme všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňujeme ovoce, zeleninu, hračky, dopravní prostředky apod., řešíme jednoduché labyrinty, rébusy, hádanky		Námětové hry a činnosti, individuální aktivity
PS – Uposlechneme pokynů dospělého a řídíme se jím		Řízené činnosti, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
SCV - Přijímáme drobný neúspěch (vnímáme ho jako přirozenou skutečnost, že se nám někdy něco nedaří), umíme přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, jsme schopné se z něho poučit		Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
SCV – Odhadneme, na co stačíme, uvědomujeme si, co nám nejde, co je pro nás obtížné		Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
SCV - Přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevujeme pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)		Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
SCV – Přijmeme povinnost, soustředíme se na činnost a samostatně ji dokončíme		Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
SCV – Uvědomujeme si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílíme se na nich a respektujeme je		Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
DD – Bráníme se projevům násilí jiného dítěte (nenecháme si ubližovat, nenecháme se šidit, bráníme se posmívání, ohradíme se proti tomu)		Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
DD – Důvěřujeme vlastním schopnostem		Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Svět patří nám	vzdělávání	
DD - Nepříjemný kontakt a komunikaci dokážeme odmítnout		Četba, vyprávění a poslech příběhů s etickým obsahem a poučením (nebát se říci ne v jakékoli souvislosti – mám na to právo)
DD – Rozumíme běžným projevům emocí a nálad (např. vnímáme, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)		Aktivity podporující sblížení dětí, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
DSp - Vyjádříme a zhodnotíme prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)		Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
DSp – Ve styku s dětmi i dospělými pozdravíme, poprosíme, požádáme, poděkujeme, rozloučíme se, vyslechneme sdělení, střídáme se v komunikaci		Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
DSp – Projevujeme ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážíme si jejich práce i úsilí		Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
DSp – Udržíme pořádek, zvládneme jednoduché úklidové práce, postaráme se o své osobní věci, o hračky a pomůcky		Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
DSv – Projevujeme bezpečný odstup vůči cizím osobám		Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
DSv – Víme, jak se vyhnout nebezpečí (jsme opatrní, obezřetní, víme, kam se v případě potřeby obrátíme o pomoc, koho přivolat)		Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
DSv – Máme poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkáváme, co kolem sebe vidíme, co prožíváme, co nám bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech i dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)		Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
DSv – Rozumíme běžným okolnostem, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkáváme (rozumíme tomu, co se ve známém prostředí děje)		Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů). Praktické užívání hraček, technických přístrojů a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává.
DSv – Chápeme podstatu hry a její pravidla, dodržujeme pravidla her a jiných činností, hrajeme spravedlivě, nepodvádíme, umíme i prohávat		Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů).

Svět patří nám	vzdělávání	
		Praktické užívání hraček, technických přístrojů a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává.

6.6 Dílčí projekty a programy

- předplavecký výcvik 3. a 4. třída
- keramický a výtvarný kroužek
- výuka angličtiny - 3. a 4. třída
- návštěva divadel a kulturních akcí
- spolupráce s ekology
- instruktáž zubní hygieny - spolupráce s mediky
- spolupráce s Městskou policií
- spolupráce se základními školami
- spolupráce s hasičským záchranným sborem - Plzeň
- pohybový průzkum ke zlepšení hrubé motoriky - VŠTS
- Lví očko - předcházíme očním vadám - projekt LIONS CLUB PLZEŇ BOHEMIA
- spolupráce se ZUŠ - koncerty, průzkum hudebnosti, PHV
- hudebně pohybové aktivity s prvky lidového tance - všechny třídy
- zdravotní cvičení s prvky jógy - 2. třída
- zdravý životní styl - spolupráce s Akademií hotelnictví a cestovního ruchu
- logopedická prevence

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace :

obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,

obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,

obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),

obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,

podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,

podmínky ke vzdělávání materiální,

podmínky ke vzdělávání personální,

podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,

úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,

výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,

výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

Autoevaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací i podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř mateřské školy.

Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním poskytují pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce a pedagogové ji využívají k optimalizaci a zlepšování vzdělávacího procesu i podmínek, za nichž vzdělávání probíhá.

Mateřská škola vyhodnocuje práci komplexně.

Zaměřuje se na tyto oblasti:

Na úrovni školního programu se hodnotí

- podmínky
- cíle a záměry ŠVP
- práce pedagogického sboru

Na úrovni tříd většinou pedagog provádí

- evaluaci integrovaných bloků
- hodnocení třídy dětí
- hodnocení jednotlivých dětí
- hodnocení sebe sama (sebereflexe)

Pedagog je zároveň v rámci školy hodnocen:

- ředitelkou školy

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace :

analýza školní dokumentace,
anketa pro rodiče,
hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),
vzájemné hospitace pedagogů

7.3 Časový plán

Kontrolní a hospitační činnost probíhá pravidelně nejméně 1x za pololetí.

Vyhodnocování souladu ŠVP s TVP a výsledků vzdělávání probíhá na každé třídě vždy na konci pololetí.

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Odpovědnost učitelů:

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

Třídní vzdělávací program je v souladu s požadavky RVP.

Průběh předškolního vzdělávání je pravidelně sledován a jeho podmínky i výsledky jsou hodnoceny.

Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání;
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů);
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované vzdělávání dětí;
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí;
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami;
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání;
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání;
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními;
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem mateřské školy;
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi;
 - eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje.

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální);
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich individuální rozvoj;

- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho;
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti;
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně;
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka;
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité;
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí;
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.